

Tiivistelmä hankkeesta

Tiivistelmä

Kalavaltio-hanke on Metsähallituksen, Luonnonvarakeskuksen sekä Suomen ympäristökeskuksen yhteishanke, jonka tavoitteena on kotimaisen kalankasvatustuotannon kestävä kasvu ja valtion merialueiden hyödyntäminen liiketoimintamahdollisuuksia kasvattamalla. Kalavaltio-hankkeessa pyritään löytämään parhaat kalankasvatusalueet valtion eli Metsähallituksen hallinnoimilta Suomen merialueilta kotimaisen kalankasvatustuotannon lisäämiseksi, jonka jälkeen niille haetaan ympäristölupa. Kalavaltio hankkeessa käytetään uusimpia menetelmiä, tietoa ja lähestymistapoja kalankasvatuksen vaikutusten ja sijainnin määrittämiseen.

Kristiinankaupungin edustalle on kohdennettu monien päätöskriteerien jälkeen mahdollinen tuotantopaikka, jonne haetaan ympäristölupaa kalankasvatustuotantolaitokselle. Verkkoallaskasvatus on alueella parasta kalankasvatuksen ympäristötekniikkaa, kasvatuslaji on kirjolohi tai muu kotimainen tuotantolaji. Kohdealueelle on tehty ympäristövaikutusselvitykset uusilla menetelmillä, jotka esitetään tässä selvityksessä kalankasvatuksen ympäristölupa- ja vesilupahakemuksen ja kalankasvatuksen ympäristösuojeluohjeen perusteella.

Kristiinankaupungin avomerialueella sijaitseva kohde sijaitsee noin 10 kilometriä rannasta merenhoitoalueella. Laitokselle haetaan kuormitusperusteista lupaa, joka vastaa noin 800 tonnin lisäkasvumäärää. Haettava kuormitusoikeus on 3,3 tonnia fosforia ja 39,12 tonnia typpeä vuodessa. Tuotantomääräarvio perustuu tässä selvityksessä esitettyjen ympäristövaikutusarviointien lisäksi muille vastaavanlaisille alueille myönnettyihin kalankasvatustuotantolaitosten ympäristölupapäätöksiin. Kuormituspitoisuudet ympäristöön ja vaikutukset vedenlaatutekijöihin on hankkeen aikana alueelle olosuhteiden takia vähäisiä.

Ympäristölupaa haetaan varovaisuusperiaatte huomioiden 13 vuoden määräajalle eikä toistaiseksi voimassa olevaksi luvaksi. Perusteluina on, että vastaavankokoisten laitosten seurannasta on todettu, ettei ne kyseisenä aikana ole hyvin sijoitettuna vaikuttaneet merkittävästi meren laatutekijöihin. Riittävän pitkä lupa-aika on kuitenkin tarpeen, jotta 1. laitos voidaan vuokrata Metsähallitukselta kalankasvatustuotantoyritykselle, jonka jälkeen 2. yritys voi investoida ja asentaa kasvatukseen tarvittavat resurssit ja 3. yrityksellä on taloudellisesti riittävän pitkä takaisinmaksuaika investoinneille ja 4. laitoksen vaikutuksia ympäristöön voidaan tarkkailla riittävän pitkältä ajanjaksolta. Määräajan jälkeen jatkolupaharkinta tehdään laitoksen seurantatarkkailun perusteella.

Valtioneuvoston tavoitteena on ollut ympäristölupaprosessien sujuvoittaminen ja nopeuttaminen myös kalankasvatushankkeissa. Epävarmat ja kalliit lupaprosessit kestävät useita vuosia. Kalliin ja työlään lupamenettelyn vuoksi yritykset eivät ole halukkaita investoimaan lupaprosesseihin, eikä siksi kotimaista kalaa ole toivotusti saatavilla. Hankkeessa pyritään julkisten toimijoiden toimesta järjestämään yrityksille ympäristö, talous ja sosiaaliset tekijät yhteensovittaen tuotantoalueet parhaaseen tietoon perustuen. Hanketta on rahoittanut Euroopan meri ja kalatalousrahasto sekä maa- ja metsätalousministeriö.